

CEZA

- Ceza hukuku devletin yaptırım tehdidi ile uyguladığı emir ve yasakları kapsayan hukuk dalıdır
- Ceza hukuku iki bölümdür. Birincisi emir ve yasakları oluşturan suç dışı yaptırım yani ceza.
- Ceza hukukunun amacı; suçları önlemek, düzen ve barışı sağlamak ve suç işlenmesini önlemektir. **TCK md.1**

Suç Politikası VE CEZA HUKUKU

- Suç politikası suçun sebeplerinin ve önleyici tedbirlerin ve suçlu-toplum ilişkisinin bilimsel metodlar ile incelenmesini ifade eder
- Suç politikasının temel ilkelerinden biri suçlunun topluma kazandırılması ve bunun için diğer bireylerde inanca olmasını sağlamaktır.
- Bu nedenle gerektiğinde ilk olarak hangi fiilin işlenmesinin ya da işlenmemesinin suç teşkil edeceği ve suçla uygulanacak cezanın ne nispetle orantısının tespiti sağlanmalıdır.

→ Suç Politikası ve Ceza Hukuku'na Hüküm Olan İlkeler

1) Hukuk devleti ilkesi

- Suçlar ve Ceza da kanunilik ilkesi
- Belirtililik ilkesi
- Aleyhe kanunun zımnında yürümezliği ilkesi
- Kıyas yasası
- İdarenin düzenleyici işlemleri ile Suç ve Ceza olmaz

2) İnsan - Humanizm ilkesi

3) Kısır ilkesi

4) Ceza hukukunun son çare olması ilkesi

★ Ceza hukuku özellikle medeni hukuk, angarya hukuku, infaz hukuku olmak üzere diğer hukuk dalları ile sıkı ilişkiindedir.

CEZA HUKUKUNUN TARİHİ

→ **Eski CEZA HUKUKU DÖNEMİ (1844 senesine dek)**

- Şerhi şerh usulu } sınırlama
- Kısas - Diyet

→ Şerhi sorumluluk getirildi, mabede
sığınarlara karşı şerh yapıldı

→ 1844'den günümüze kadar olan dönem

→ Bu dönemde okullar ortaya çıkmıştır ve ceza hukukuna dair farklı kuramlar gelişmiştir

A) Toplumsal yarar kuramı

B) Mutlak adalet kuramı

C) Karma ve eklektik kuram

} KLASİK OKUL

POZİTİVİST OKUL

• Doğustan suçlar

• İhtinasi suçlar

• Akıl hastası suçlar

• Tevaddüfi suçlar

• İhtinasi suçlar

} İki etkiler nedeniyle
suç işleyen; Biyolojik suçlar

} Dış etkiler ya da toplumsal
nedenlerle suçlar

→ **Positivist okul;** Gözlem ve deney'i ceza hukukunun içine sokmaktadır; ifade özgürlüğüne yer vermez cezanın amacı toplumun korunmasıdır; cezanın şahsileştirilmesini yardımcı olmaya çalışır, önleyici tedbirlerin yazarını ve üstlenişini belirtmişlerdir. **A fak** suçlu grupları üzerindeki deneyleri genellikle bireyin özgür olmadığını belirtmeleri, doğustan suçluların konitjovadılar ve ihtinasi suçlulara ceza vermedikleri için eleştiriltiler

→ Metod bakımından karma kuram okula dayalıdır, karma kuram suçu; pozitivist okul suçuyla eşdeğer alır, karma kuram içinde özgürlüğünü eşdeğer alır

→ Terev farkları

Ceza Hukukunun Mikropselarası Biçimi Okulu

→ Temelinde suçu hukuki ve sosyolojik inceleme ve önleme amacı vardır.

İtalyan Liçöncü Okulu

→ Suçu hukuki, psikolojik, sosyolojik bir olgudur.

→ Ceza korkutma suretiyle engellenemez.

→ Antropolojik teoriler reddedilmiştir.

Hukuk Teknikliği Okulu

→ Ceza yalnızca norm ve hukuktur.

Cezada Ağır Toplumsal Savunma Kuramları

→ Suçluları korur.

→ Ceza Hukuku Türkiye'de

• İslamiyet öncesi

• " " sonrası

• Tanzimat " "

• Cumhuriyet " "

olarak gelişim göstermiştir.

CEZA HUKUKUNUN KAYNAKLARI

1) DOĞRUDAN KAYNAKLAR

- Anayasa
- Kanun
- Uluslararası Sözleşmeler

2) DOĞRUDAN KAYNAKLAR

- Anlık kuralın
- Ort - adet kuralın
- Fiyasal ve Toplumsal akımların
- Mantıken İhtihotları

↳ Birlik ve güvenirlik önemli (Yargıda birlik)

- Doktrin

Ceza Hukukunda Yorum

Yorum Araçları

- Gramatik (Lafaz Yorum)
- Tarihî Yorum
- Kanun Sistematiki
- Mantık Kuralları
- Sembolik Gözetimler
- Mutabakatlı Hukuk
- Hukukun Genel İlkeleri

Yorum Çeşitleri

Japon usulüne göre

Yasama yorumu

Yargı yorumu

Doktrin yorumu

Nitelikli Bölümünden

Amaç göre (Teolojik) yorum

Subjektif-objektif-karma

Düzeltilici yorum

Daraltıcı yorum

Ganyletilici yorum

Ceza Hukukunun Zaman Bakımından Uygulanması

→ Kanunlar Resmî Gazetede yayımlanma ve bu yayımda belirtilen tarihte yürürlüğe girer, eğer bu belirtilmemişse yayımdan 25 gün sonra yürürlüğe girer.

Ceza yasalarının yürürlük süreleri

→ Süreli yasalar ilga olma dek yürürlükte kalırlar ilga olma ya da dolaylı (zımni) olabilir.

→ **Süreli yasalar** yürürlük süreleri önceden belirlenen yasalardır.

→ **Çerçevesiz yasalar** sona ererek day ya da durum düzenleyici olay-durum bitince yürürlükten kalkacak yasalardır.

→ Lehde olan yasalarda gerçime göre Yasalar değerlendirilir.

↳ alt sınırlar eşitse üst sınırı az olan

↳ üst " " alt sınırı çok olan

↳ alt ve üst sınırlar farklıysa her yasa kendi içinde değerlendirilir.

* alt sınır belirtilmemişse = 30 gün

üst " " = 30 yıl

Ani Suç - MÜTEMADI SUÇ = Ani suç fiilin işlenmesi ile sonuçlanır. Mütemadi suç ise fiil ile beraber ancak icrası devam eden suçlardır. Mütemadi suç sürekliliğin bittiği an işlendiği kabul edilir ve o an yönünde olan yasalara göre leh ya da aleyhe bakılmaksızın fail adına yaptırma yapılır. (Zindanlara suç içinde bu yeterli)

* **Güvenlik tedbirlerine, ceza muhalefetine, infaz rejimine ilişkin yasa** derhal uygulanır. Ceza muhalefetine ilişkin yasalarda mağdurun yet yapmaması için istisnaen derhal uygulanması prensibi uygulanmaz. @meğin 1 ay şikayet hakkım var diye bekleyen ve 21. ay da yeni konut şikayet hakkı 4 ay ya da 3 ay dövrülen kişi için haklılık doğarsın diye ek 2 ay süre verilir

* **İnfaz'ın derhal uygulanmasına;**

- Koyullu salıverme
 - Tekerör
 - Hapis Ertelemeleci
- } istisna oluştur

↳ Lehde olan uygulanır.

Ceza Hukukunun Kişi Bakımından Uygulanması

→ Kural olarak Mülkiyet İlkesi gereğince Türkiye'de değil ceza konuları edit olarak uygulanır ancak bazı istisnalar vardır

1. HUKUKTAN DOĞAN İSTİSNALAR

- CUMHURBAŞKANININ SORUMLUSUZLUĞU
- PARLAMENTER MUAFİYETLER
 - Yasama Sorumluluğu
 - Yasama Dokunulmazlığı

Cumhurbaşkanının Sorumluluğu

→ Cumhurbaşkanı görevi nedeniyle ile ilgili işlemlerinden sorumlu değildir, re'sen imzaladığı karar ve emirler için yargıya başvurulamaz

→ Başbakan ya da ~~başbakan~~ bakanlarca imzalanmış kararlardan onlar sorumludur

→ Cumhurbaşkanı sadece vatana ihanetten yargılanabilir

- Cumhurbaşkanı görevi ya da sıfat bildirili gazilerinde yurtdışında kişi-yargı-vergi (mülki olduğu mollar hariç) muafiyetinden faydalanır; en fazla pasaportu her prota ileten edilebilir [Bünyanülkenin görevlik ve ferahatini ihbar ederse]

Parlamentar Muafiyetleri

→ **Yasama Sorumluluğu (Mutlak Yasama Dokunulmazlığı)**

Öz ve düşüncelerden dolayı sorumlu tutmayı engeller ve süresizdir (ömür boyudur). Kaldırılması söz konusu olmaz Mecliste tekrarlanmaması istenirse tekrarlanır, mancevi tazminat hakkı saklıdır.

- Mutlak
- Süresiz
- Kanun dışındadır

→ Yasama Dokunulmazlığı:

→ Sorumluluk yasama görevine ilişkindir orak dokunulmazlık yasama görevi dışında ki fiillere ilişkindir; geçicidir kaldırılabilir.

→ Amacı fiili olarak meclis gelişmelerini aksatmamak ve vekillerin u u u gelişmelerinden alınmamasıdır.

→ Görev ya da şahsi suu Brk etme sistin uygulanır

→ İnfaz dokunulmazlık bitince devam eder; bu sürede zamon-ozımı işlemez

→ Dokunulmazlık ile beraber MU

• Gözaltına alınmaz

• Sorguya çekilmez

• Tutuklanmaz

• Yargılanmaz

• Tonik obrok dinlenebilir (Zorbrama)

• İnfaz varsa ertelenir

→ Dokunulmazlık ağır ceza gerektiren suçüstü hali ve A4 14. mad'ye aykırı suçlar hakkında geçerli değildir

→ Dokunulmazlık MU olmayan BK suçleri içinde geçerlidir

→ u fu hallerde san bulur

- • Tekrar suçilememe

• İstifa

• MU seçilme yeterliliğinin kaybedilmesi

• Dokunulmazlığın meclis tarafından kaldırılması

MİLLETÇER ARASI TÜKUTAN DOĞAN İSTİSNALAR

→ Diploması Dokunulmazlığı

→ Diplomat tutuklanmaz, gözaltına alınmaz, mülkleri dokunulmazdır, haberleşmeleri dokunulmazdır ve kendi ülkelerinin yabancılara tabii olmaya devam ederler. Belli vergi muafiyetleri vardır

→ Konsobular

→ Sadece belirli hobilerde maaşlıları vardır.

→ Yabancı Askerler

→ Nato maaşlılarıdır

• Kara-deniz-hava kuvvetlerine bağlı olarak gelen askerler

• Askerler ile gelen sivililer

• " " " " aileleri

Kendi yaşlarına tabii olmağa devam ederler.

Suç Teorisi

→ Suç bir hukuki değer ihlalini ifade eder.

Suçun Unsurları

• Tıpe Uygunluk (Tipiklik)

• Maddi Unsurlar

- Fiil
- Netice
- İlliyet bağı
- Konu
- Mevdu
- Fail

• Manevi Unsurlar

- Kast
- Takdir
- Sair
- Neticesi Sebebi İle Ağırbaşlı Suç

• Hukuka Aykırılık

→ + Suç ⇒ Ceza

↳ Hapis - Güvenlik tedbiri - Maddi Ceza

→ Suçun ceza normunun yaklaşığ, suç kalıbına uygun kasten veya takdirle işlenen hukuka aykırı, haksız fiil dir. Bir kimse işlediği fiilde suçun 4 unsurunu tamamlayıp ise ancak suç olur; herhangi birinin yaklaşu suç oluşmasına engeldir.

Tipiklik

- İşlenen fiilin ceza konusunda yapılmış olan suç tanımına tatbiki yapması bahsidir.
- Bir fiil hukuka aykırı olmasına rağmen tipik olmayabilir.

A) Tipiklik ve Hukuki Hata

- Olumlu Hukuki Hata → ^{Yararlı suç} Kişinin yasada suç sayılmayan bir fiili suç zannı ile işlemesidir; cezai sorumluluk yoktur.
- Olumsuz Hukuki Hata Kişinin yasada suç sayılan fiili suç değil zannı ile işlemesidir; **Ceza konusunu bilmemek mazeret sayılmaz** [Haksızlık yanlısı hariç]

B) Tipiklik ve İşlenemez Suç

- İşlenemez suça fiilin işlenek istediği suç konusunda düzenlenmektedir ancak bazı nedenlerden dolayı fiilin kanuni tarife uygun bir suç işlenmesi imkansızdır. Bu imkansızlık suçun konusunun bulunmaması ya da araçların elverişsizliğinden kaynaklanır; **Elverişsiz Teşebbüs (İşlenemez suç)**'te suç fiilin gerçekleştirdiği eylem hukuki yada fiili nedenlerden dolayı fiilin istediği dışında maddi unsurları karşılamaz.

→ Elverişsizlik türleri:

- Suçta (Konu gereklisi olmayınca nispet verme)
- Konda (Ölümüne öldürmeye teşebbüs)
- Varıta (Ağrı ^{tek bir} kesisi ile adam öldürmeye teşebbüs)

C) Dar ve Geniş Anlamda Tipiklik

- Bir suç karakterize eden unsur **dar** cezalandırabilirliğin tüm koşullarını kapsayan, suç unsuru dışında başka cezai sorumluluk, etkin piymaniye gibi unsurları da kapsayan anlamda tipiklik ise **geniş anlamda tipiklik**.

D) Tipikliğin Subjektif - Objektif Ayırımı

→ Doktrinde bazı yazarlar maddi unsurları subjektif manevi unsurları objektif tipiklik olarak kabul edip suun unsurlarını "Tipiklik" ve "Hukuka Aykırılık" olarak değerlendiren

"Artuk-fıkaher-Yenidünya bu görüşe katılmıyor ve suun unsurlarını baktaki şekilde 2 adet belirtiyor"

E) Suun Tipiklikteki Normatif - Deskriptif İfadeleri

→ Deskriptif ifadeler hem günlük hem hukuki dilde aynı anlama gelen; özel olmayan ifadelerdir. Normatif ifadeler; ancak bir norm ile tasarruf edilebilen, hukuki yönüne bağlı olan ifadelerdir.

MADDİ UNSURLAR

FİİL

→ Bir suun oluşması için ilk ve en önemli şarttır; fiil yoksa diğer unsurlara bakılmaz

"Fiil; dış dünyada beliren iradi davranıştır"

→ İki şekilde ortaya çıkabilir

- Bir şey yapmak (icrai hareket)
- " " yapmamak (ihmali hareket)

→ Fiil insandan sadır olmalıdır.

→ Sonra olarak fiil:

“Belirli bir amaçla yönelen, kişinin isteğine ve iradesine bağlı; dış dünyada etki doğuran, icrai yahut ihtimali insan davranışdır.”

A) Fiilin Cema Hukukunda ki Fonksiyonu

→ Fiil cema hukuku bakımından değer bulan tüm unsurları içermelidir
→ Bu işleme ile beraber fiil birini olarak unsurun farkını ortaya koyan yeni gruptadır (tasnit edici) fonksiyonu vardır. İkinci olarak fiil cema hukuku bakımından önce tasnit edilen durumları ayırt etmemizi de sağlar bu da fiilin sınırlayıcı fonksiyonudur.

→ Son olarak fiil bütün unsurlarını fiile bağlama konusunu açığa çıkarır bu da birleştirici fonksiyonudur

B) Fiilin Sınırlayıcı Fonksiyonu

→ Kişinin yeteneği bir değer yargısını ifade eden; fiil yeteneği tüm gerçek kişilerde varken kişinin yeteneği kelmi insanlarda yoktur

→ Tüzel kişilerin fiil yeteneği mevcut değildir

→ Bazı suçlar sadece belirli kriterleri sağlayan kişilerce işlenir bu suçlara “Özgü Suç” denir. Suç yalnızca o kriterlere göre düzenlenmişse “Gerçek Özgü Suç” söz konusudur. Ancak suç herkes tarafından işlenebilir nitelikte olup bazı kişilerin bu suçu işlenmesi nitelikli hal yaratıyorsa bu durumda “Görünüşte Özgü Suç” söz konusudur

→ Mutlak kuvvetin etkisi altında davranışlar fiil olarak kabul edilmezler

→ Zorlayıcı kuvvetin etkisi altında işlenen davranışlar zorlanma olsa dahi iradenin varlığı söz konusu olduğunda fiil vasfında değildir. Ancak iyi tehditte suç işleyen B durumunda A'nın varlığı olmadığı için cezalandırılır.

→ "Mücbir Sebep" durumunda iradeden bahsedilemez ve fiil oluşmaz

→ Refleks hareketler fiil niteliği taşımazlar.

→ "Affekt" ve "Yarı Otomatik" hareketlerde irade zayıf olsa dahi vardır ve fiil söz konusudur. Ancak fiilin üzerindeki etkileri nedeniyle fiilin cezai sorumluluğu ya da kusuru bulunmayabilir.

→ Suurun tamamen kaybolduğu sırada işlenen davranışlar fiil kalitesi taşımazlar ancak suur işleme ile başladıysa fiil ceza hukukunda kabul görecektir. [Actio libera in causa]

C) Fiilin Niteliğinin Göre Suçların Tasnifi

1) Sayısına göre

- Tek hareketli suçlar
- Birden fazla hareketli suçlar → Birleşmiş hareketli
- Kesimlik hareketli suçlar → Bölgeler-kesimli
- İhtiyadi suçlar

2) Hareketin şekline göre

- ↳ İcrai ve ihmali suçlar
- ↳ İhmal suretiyle icra suçları

3) Hareketin önevine göre

- ↳ Perbest hareketli suçlar
- ↳ Boşu hareketli suçlar

4) Hareketin süreklilik arz etmesine göre

- Ani suç
- Mütemadi suç

1) Hareketin sayısına göre sular

- **Tek hareketli sular**; tek bir hareketle konuda bulunan su tipi ihtilalin gerçekleştirildiği sudur.
- **Birden fazla hareketli sular**dan "Birdenmiş hareketli sular" suyun gerçekleşmesi için kesinlikle konuda gösterilen birden fazla hareketin gerçekleşmesi ile olur. (örn; özel belgede belirtilen Bistorebilen veya kesintili sularında amaç elde edilmese dahi ilk hareketin yapılması ile tamamlanan sulardır, ikinci hareket 2. yada 3. kısımlarda yapılabiliyor) (örn; intihara yönlendirme suyu)
- **Devimlik hareketli sular** konuda belirtilen fiillerden herhangi birinin yapılması ile gerçekleşer sudur.
- **İhtiyadi sular** bir suyun bir yıl içinde ikiden fazla uygulanması ile olur; mükerriklere özgü intihara rejimi uygulanır. (Yeni TCK böyle)

2) Hareketin şekline göre sular

- **İcrai yada ihmali sular** konuda yapma denileni yapmak (icrai) ya da yap denileni yapmama (ihmal) suretiyle işlenir.
- **İhmal suretiyle icrai suları** esasen icrai durumunda gerçekleştirilebilen bir suyun ihmali ile gerçekleştirilmesidir; oluyabilmesi için ihmalin işiye değer olması gerekir.
- **İhmal suretiyle icrai suları**; konudan, sözleşmeler, öngelen tehlikeli eylemlerle ilgili sorumlulukları yapmamak ile gerçekleşir.

3) Hareketin önemine göre sular

- Suun hareket şeklinin konudaki tipte belirtilmiş olması halinde **boğalı su**, neticen herhangi bir şekilde gerçekleştirildiği sulara ise **serbest hareketli su** denir. (İhtilap; boğalı)

4) Fiil icrasının devam edip etmemesine göre sular

- **Ani-suç**; mütevadi suç; mütevadi suuta önceli bilgilere ek olarak tenad bitene kadar suya istihak ve meyr müdafaa mümkündür tenadin bittikten sonra zaman zaman kalır; bittikten sonra meyr müdafaa

NETİCE

→ Hareketin dış dünyada meydana getirdiği psikolojik, fizyolojik ya da maddi değişiklikler

→ Basi suu tiplerinde kesinlikle netice olmuş oluyorsa bu suu tiplerine "sinf hareket suuları" denir

⇒ Örn = Halkaret suuu

→ Sinf hareket suuunda hareket yapıldığı an suu işlemiş olur ve yeri ortadır, zamanımı = an başlar.

→ Sinf hareket suularında eğer ısrar etse bile baskıya baskıya olsa orca o zaman tezebbüs oluyabilir. Kural olarak tezebbüs olmaz

→ **Kalkıma suuları** ise korunan hukuki değerin ehemmiyetinin hayli fazla olması nedeniyle tezebbüs ve hatta hakarek durumu dahi suun tamamlanmış şekli gibi cezalandırılır. Örn; Fuhşa tezebbüs

NEDEVELLİK BAĞI [Neticeci Suu]

→ TCK 'da düzenlenmemiştir; yapılan fiilin, faile yüklenen suun oluşmasını sağlayan unsur nedevellik bağıdır

→ Nedevellik bağı hakkında farklı teoriler vardır.

A) Nedevellik Bağlantısı Hakkındaki Teoriler

a-) **Fakt Teorisi**: Her ne olursa olsun neticeye sebebiyet veren her faktörün önemli kabul edildiği teoridir. Cezai sorumluluk abını çok genişletir; Adama taz ettiyi dikiz oturma giderleri bağları: Serhiyumu

b-) **Ettin Sebep Teorisi**: Neticeye bir cede husus sebep olmuş olabilir ama bunların içinden en ettin olanı kabul edilir; diğnannını
Bunlar olan bir kafese attım ve bunlar onu öldürdü; suulu değilim suulu arın gibi ⇒

c-) **Uygun Sebep Teorisi**: Hareketin netice olarak kabul edilmesi için neticeyi meydana getirmesi yetmez buna uygun da olması gerekir. Örn: Birini yaraladım ve hastanede çıkan yangından dolayı orada ölü; ölüm size yüklenilemez; cezanın şahıslendirilmeye yarar.

d-) **Ornek Teorisi:** Tipe uygun ceza durumunda önem arz eden şartlar ^(konusulduğ) nedensel kabul edilir. Şart ve uygun nedensellik teorilerinin kombinasyonudur.

B) Nedensellik Bağlantısına Dair Özel Durumlar

a) Alternatif Nedensellik

- Seçimlik Nedensellik de dendir.
- C'yi öldürmek isteyen A ve B; C'nin bulunduğu 30'ar gram zehir koyan ve birbirlerinden habersizler C'nin ölümü için 20 gr zehir yeterlidir; C kahveyi içerek ölünse ikisi de müstakil fail olarak kasten öldürmede sorumlu olur.
- C'ye atak ederek, öldürmek isteyen A ve B birbirinden habersizdir ve ilk hangi kurşun gelmiş ya da ölüme sebep vermiş bilinebilirse "Jöhreden Janik Jambirin" ilkesi gereğince A ve B kasten öldürmeye teşebbüsten müstakil fail olarak sorumluluk olur.

b) Kümülatif Nedensellik

- Birbirinden bağımsız olarak gerçekleşen şartların birleşmesi ile netice meydana gelir.
- A ve B 20'er gram zehiri birbirlerinden habersiz C'nin bulunduğu kattıkları ortamında C 30 gram zehirle ölmektedir. Bu durumda A ve B ayrı ayrı müstakil fail olarak öldürmeye teşebbüsten sorumlu olur.

c) Nedenselliğin Atipik Gelişimi

- Netice fail hareketi ile bağlantılıdır ancak; failce düşünülmeyle başka bir sebepten olmuştur.

d) One Gelen Nedensellik

- Neticeye yönelik bir şart henüz etkisini göstermeden başka bir şart bağımsız illi deri ile neticeye sebep olur.
(Basamaklı-Tenditli de aynı şekilde)
- Aynı olaya göre ilk eylem sebebi ikinci neticeyi doğuran eylem olarak kalır.

C) Objektif İsnadiyet Teorisi

- Sorut teorisi sınırlandırılarak neticenin normatif bakış açısı ile kişiye yüklenip yüklenmeyeceğine bakılır. Netice kişinin hakikîyet fi'inde olmalıdır ve onun eseri olarak ortaya çıkmalıdır
- Nedenellik bağının TCK'ca kabul edilen teorisi budur
- " " " en sağlam teorisi budur.

Fail

- Fail; normda gösterilen suçu işleyen kimse dir
- Bazen suçun sadece belli kişilerce işlenir bu durumda "Özgü Suç"tan bahsedilir. Suçun temel rektinin failde nitelik oranın yansıması "Gerçek Özgü Suç" suçun nitelikli halinin durumunu yansıyan bir durum varsa "Görünüşte Özgü Suç" söz konusudur
- "Tek başına işlenebilen suçlar" da vardır bu suçlara iştirak mümkün değildir.
- Tüzel kişiler suç faili olamazlar cezai sorumluluk tüzel kişiliği yöneten organ ya da temsilci olan suç eylemini gerçekleştiren gerçek kişilerdir. Bu konu ile ilgili tüzel kişileri fail ve gerçek kişi kabul eden habetilik teorisi; aksini düşleyen fanzilik teorisi ve zama teorisi vardır.

Suçun Konusu

- Failin hareketinin yöneldiği suçun sujesi olan kişi ya da şeydir. Örneğin hırsızlık suçunda eşya, yaralama suçunda vücut bütünlüğü
- Suçun işlenmesi konuya zarar verir ya da tehlike yaratır.
- Hareketten etkilenme derecesi ve rektine göre suçlar = tehlike suçları ve zarar suçları olarak ikiye ayrılır
- Tehlike suçları soyut - somut olarak ikiye ayrılır
- somut tehlike suçlarında hareketin suçun konusu üzerinde gerçekten tehlike yaratması gerekir, soyut tehlike suçlarında

suç tipinde yer alan icrai veya ihmali hareketin yapılması ile suç olur.

MAĞDUR

- Suçun maddi konusunun ait olduğu suçtan etkilenen kişidir.
- Sadece gerçek kişiler mağdur olabilir, tüzel kişiler zarar gören olabilir.
- Bir kişi hem fail, hem mağdur olabilir.
- Bazı suçlarda mağdur tespit edilmez, mağdur belli olmayan topluma ve düzene karşı işlenmiş suçlarda bütün binyeleri zarar gören olarak kabul ederiz.
- İşlenen tüm suçlardan düzen bozulduğundan devlet zarar gören konumundadır.

Suçun Nitelikli Unsurları

- Fiille ilgili olanlar
 - Fiilin işleniş tarzı ile ilgili olanlar
 - " işlendiği zaman ve yerde ilgili olanlar
- Fail ve mağdur ile ilgili olanlar
 - failin varlığı ile ilgili olanlar
 - Mağdurun " " " "
 - Fail ile mağdur arasındaki ilişki bakımından N.U
- Suçun Konusu ile ilgili olanlar

→ Suç tipinde eylemin temel fiile ilaveten aranan ve düzenlenen onun daha ağır ya da hafif sayılmasını sağlayan ağırbaşlı ya da hafifletici sebepler suçun nitelikli unsurlarıdır.

MANEVI UNSURLAR

- Manevi unsur, işlenen fiil ile ilgili fail arasındaki psikolojik bağdır
- Bu bağ kurulmadan suçun varlığından söz edilemez
- Kusurluluk farklı bir şeydir, bir kararlılık değer jürisidir.
- ↳ Bazıları suçun sınuru olarak kabul eder
- * Artık-Gökçen-Yenidünya kabul etmez

KAST

- Bir kişinin yaptığı hareketlerin sonucunu bilmesi ve istemesidir
- Suçlar kural olarda kastın işlenir, suçun oluşması; kastın varlığına bağlıdır.

Kastı Açıklayan Teoriler

- Tasarruf Teorisi** = Suçun tasarruf edilmesi yeterlidir, istenmesi şart değil.
- İrade Teorisi** = Kast suçun istenmesidir işkâ ekleme
- Kama Teorisi** = Kast suçun kanuni tanımındaki unsurlarının bilerek ve isteyerek gerçekleştirilmesidir.

KASTIN UNSURLARI

Bilme Unsuru

- Fail netice ile hareket arasındaki nedensellik bağlantısını bilmelidir
- Örn: hastaya su verilmesi onu öldürecektse ve fail bunu biliyorsa ve bilenecek durumda ise kast ortadan kalkar
- Hukuka özel aykırılık halleri dışında kastın bilme unsuru içerisinde hukuka aykırılık suçu (haksızlık suçu) aranması yerinde değildir
- ↳ Özel olarak belirtme veya suç tipinde; su yalnız kastın işlenebilir.

İsteme Kavramı

→ Dışardan kastta iradenin dışarıdan ve dolayla bilinen bir sonuç gerçekleştirmek için kullanılması söz konusudur.

→ Örneğin sadece (A)'yı öldürmek için yokuşu uyarınca bomba kapalı (B) yokuşunda öleceğini bilen bu durumda dışardan kast vardır. **[Varsayılan dışardan kast durumu]**

→ "Olası Kast" hareketin belli bir neticeyi gerçekleştireceğini öngören failin; söz konusu hareketi yapmayı bırakmaması "olursa olsun" deneşi ile olur. **[öngörme + kabullenme]**

* Suun kavri tanımında "bilerek, bildiği halde, bilmesine rağmen" gibi ifadeler varsa o suu yalnızca dışardan kastla işlerir

* Suun; suu tipinde belirli bir amaç ve sonuçla işlenmesi anlamında o suu yalnızca dışardan kastla işlerir. Örn: Hırsızlık.

KASTIN ARANACIĞI ZAVALI

→ Kast suun tüm aşamalarında bulunmalıdır; suu teşkil eden fiili işleyen kimse, yasal tanımdaki maddi unsurları bilmeli ve istemelidir.

KASTIN ÇEŞİTLERİ

→ Bütün suçlarda bulunması gereken kast **genel kasttır**.

→ Kanun koyucu bazı suçlarda özel suik arar bu durumda **özel kast** vardır. Suun oluması için genel kast yeterlidir.

Ani-Kast - Tasarlama Kastı

→ Suu, verilen ani bir kararda istenmiş ise ani kast vardır.
→ Suu karar verilmek, plan yapılarak istenmişse tasarlama kastı söz konusudur.

→ Tasarlama kartı; kartın en ağır halidir. Hangi suçların tasarlansak işlendiği konusunda farklı teoriler vardır.

Devamlılık teorisine göre tasarlama karar ve hareket arası süreye göre belirlenir.

Suçkanlılık teorisine göre zaman olmalıdır ama birde bu süre içinde karardan dönüşümlü, sebat edilip suçkanlı şekilde fiil işlenmelidir.

Plan kurma teorisine göre suç işleme için plan ve projeler çizen fail tasarlama kartı ile hareket etmiştir.

Tepkisel teorisine göre suç işleme kararı üzerine devam eden bir düşünme vardır.

Larsen ise belirli kriterler ile tasarlama kartını belirler

- Fail; sebat ve parçsız olarak karar vermişse
- u j suçkanlı şekilde niyetinden vazgeçmemişse
- Karar ve suç işlenmesi arasında makul bir süre geçtiyse
- Fail planladığı suçu; plan dahilinde işlediyse
- Suç işlenirken suçkanlı şekilde hareket ettiyse

Suç tasarlansak işlenmiştir.

WEBER KARTI

→ Failin gerçekleştirmek istediği neticenin ilk hareket ile değil neticeyi gerçekleştirdiğini sonucu ile yaptığı ikinci hareketle gerçekleşmesidir.

→ Weber kartına göre öngörülen nedensellik bapı vardır ama burada farklılaşan nedensellik bapının önemli olmadığı kabul edilir.

Suçmucuk KART (alternatif)

→ Fail hareketi sonucu birden fazla neticenin gerçekleşmesini göze alır ancak bunlardan sadece birini gerçekleştirmeye niyetlidir. Bu durumda göze aldığı neticelerden en ağır olanına göre "farklı nevilerden fikri içtima" ile sorumlu olur.

Taksir

- Ancak konuda taksire işlenebileceği belirtilen suçun taksir ile işlenebilir. İstisnai bir haldir.
- Taksir; dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla bir davranışın suçun kanuni tanımında belirtilen ~~gerekli~~ neticesi öngörülmeden gerçekleştirilmesidir.
- Netice öngörülüyorsa "basit taksir", netice öngörülmeden ancak gerçekleştirilme zannı ile harekete devam ediliyorsa "bilinli taksir" söz konusudur.

Taksirin Hukuki Esasını Açıklayan Teoriler

İtina sebep teorisine göre bireyler "iradi" hareketleri ile ortaya çıkan tüm sonuçlardan sorumludur.

Öğrenilme teorisine göre yeterli dikkat ve özen gösterilirse netice öngörülebilirdi; ceza nedeni bu öğrenilemedir.

Ölünememe teorisine göre taksir tahmin edilen öngörülebilir bir neticenin iradi olarak önlenmemesidir.

Hata teorisine göre taksir kaçınılmaz bir hatadır.

Taksirin Unsurları

- Taksirli fiilin kasabıdırılığı konusunda belirtilmiş olmaldır.
- İstisnai ya da ihmalî davranış olmalıdır.
- Davranışın dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık olmasının olması.
- Neticenin meydana gelmesi.
- Hareket ve netice arasında illiyet bağı.
- Neticenin fail tarafından öngörülmemiş dolayısıyla istenmemiş olması.
- Fail tarafından öngörülmeden neticenin objektif olarak öngörülebilir olması.

*TCK md 22 son fıkrası basit takdir sonucu oluşan netice failin kişisel ve ailevi durumu bakımından faili ceza verilmeyecek kadar maddi etmişse ceza verilmez. Bilinli takdirde ceza yarıdan, altıda birine kadar indirilebilir.
→ Mangıtaç bu konuda yalnızca I dereceden derdesti kabul ediyor.

→ Ağır takdir zararın herkes tarafından tahmin edilmesi durumunda Hafif u u yalnızca dikkatli kişilerce tahmini u

DAIK

→ Bazı hallerde suçun oluşması için suçun konuyu tanımındaki maddi unsurların fail tarafından bilinmesi ve istenmesi suçun oluşması için yeterli değildir.
→ Bu hallerde suçun oluşması için kastın yanında belli bir daik-amaç ile suçun işlenmiş olması aranır.
→ Daik-amaç-gaye kasttan önce hazır olup duygularla oluşur.

NSA Suçu

→ Bir fail en az takdire dâhırlardan daha ağır veya başka bir netice meydana getiriyorsa neticesi sebebiyle gerçekleştirilmiş suç söz konusudur [TCK md 23]
→ NSA'da suçun temel şekline göre daha ağır ceza verilir
→ " " hareket ile netice arasında illiyet kurulmuş olmalıdır
→ NSA'ya istinok mümkündür, Kabahatlerde NSA olabilir
→ " " konusunda belirtilmiş değildir
→ NSA'ya teşebbüs kast-kast kambiyyasında mümkündür
→ Birden fazla kişinin takdire istediği suçlarda herkes kendi kusurundan dolayı ayrı ayrı sorumludur. (Takdire istinok olmaz)

HUKUKA AYKIRILIK ZINSURE

→ Hukuka aykırılık unsur; istenen ve konudaki tarife uygun fiile hukuk düzeninin ceza vermemesidir

→ Ceza kanununun suçu saydığı bir fiili başka bir hüküm mübah kabul ediyorsa; suç durmaz
↳ Hukuka uygunluk sebebi

Hukuka uygunluk sebepleri hukuka aykırılığı ortadan kaldırıp fiili hukuka uygun meşru bir harekete dönüştürür

★ Hukuka aykırılık fiilin norma aykırılığını belirtir
Haksızlık ise fiil hakkında verilmiş olan bir değer yargısıdır.
Kuvir'ine haksızlık teşkil eden fiili gerçekleştiren şahsın işlediği fiil nedeni ile kınanması hususundaki değer yargısıdır.

1) HUKUKA UYGUNLUK SEBEPLERİ

- A) Kanun hükmünü yerine getirme (md 24/1)
- B) Hukuka uygun emrin ifası (md 24/2)
- C) Meşru savunma (md 25)
- D) Hakkın kullanılması (md 26/1)
- E) İlgilininması (md 26/2)

A) Kanun Hükmünü (Görevini) Yerine Getirme (md 24/1)

→ Kanun öngördüğü sınır aşılmamalıdır; aksi halde hukuka aykırılık ortaya çıkar md. 27/1'e göre inceleme yapılır.

B) Hukuka Uygun Emrin İfası (md 24/2⁻³⁻⁴ ve sonrası)

→ Yetkili merciden gelen emri uygulaması zorunlu olan ast sorumlu olmaz. Kanunu suç teşkil eden emir yerine getirilemez ancak kanun denetim yapmayı ve direkt emrin ifasını öngörmüşse suç olur

emri veren sorumlu olug aksi halde hem veren hem uygulayan sorumlu.
→ Emir geldiginde ast emri degerlendirecek suusa yapmamasik (istisnayı belirttik), hukuka aykiri ise üstüne, emri verene bildirecek; yazili olarak görev ve emir jinelesen ast yapacak ama sorumlu olmayacak.

→ Suu olan emri degerlendirme yargisi varsa orak yapmak suu olusturmaz ve sadece emri veren sorumlu olur.

→ **Hukuka aykiri fakat bagliyici emir.**

C) Mevru Savunma (md. 25)

→ Kendine veya baska bir hakka yönelmiş; gerekletiren, gerçekleşmesi muhtemel olan bir saldırıya karşı, o anda hal ve koşullara uygun olarak saldırı ile orantılı ölçüde defetme zorunluluğu ile bilenen fiillerden dolayı faile ceza verilmez

→ **Mevru Savunmanın Şartları**

→ **Bir saldırının bulunması**

→ Saldırıya karşı verilen zarardan dolayı tazminat verilmez

→ Saldırının insan olması, saldırının insandan kaynaklı olması esastır.

→ Saldırının mutlaka kartı olması gerekmez, fakirlik 'de olabilir.

→ Kimlik saldırısı bulunmuyorsa rüpkiden sonra uygulanır.

→ **Saldırın haksız olması**

→ Saldırın haksız olması ve mevru savunma yapan bunu bilmeli.

→ " " nin suu olması gerekmez

→ Kusur ehliyeti olmayanlar da mevru savunma yapabilir

→ Mevruya mevru olmaz (örneğin haksız saldırı yok)

→ **Saldırının bir hakka yönelmiş olması**

→ **Saldırının halen mevcut olması**

Saldırıya ilişkin şartlar

Savunmaya Nispetli Saldırı

- Savunmada zorunluluk olması [imkan varsa bile koymayabilir]
- Savunmanın saldırıya karşı olması
- u teavüz ile orantılı olması
 - Aynı etkiye sahip birden fazla savunma imkanından "yeterli savunma imkanı" tercih edilmelidir
 - Saldırıya maruz kalan kavma imkanı varken dahi koymak ile yükümlü değildir; hakları konur.
 - \odot Teavüz, orantısız müddetle halinde sınır aşılıp olur, saldırı ile savunma arasındaki oran hem araç, hem aracın kullanılması hem de konu bakımından mevcut olmalıdır.
- Mevzu savunmada sınır bilecek ağırlıkla kasttan sorumlu olunur
- u u u tokide u varsa savunma tokisimli halinden sorumlu olunur
- Mevzu savunmada sınır heyecan, korku, telaştan ileri gelmişse faile ceza verilmez.

* Eğitim ve hasta kimse silah ile savunma yaptı ⇒ orantısızlık yok, sınır aşılmamış.

* Mülkiyet hakkı < yaşam hakkı bu nedenle mal müdafaa edilirken adamı 3 gündün ⇒ orantı yok, sınır aşılıp

TIBBİ müddetle

→ Tıp mevzu, bunu icrası yetkili

→ Uzmanlık alanında

→ Her iki müddetle yapılabilir

Uzaydan Riya

↓

Veli nasihatı

↓

Konu zaman zaman

↓

in halinde yasa dışıdır

ORGAN NAKİ

H.ü. Zorunlu

• Üstün amaç

• Zararsızlık

• Riya

• Helal amaç - şifalı olması

Conkadan organ nakli

↳ İhtiyardan beri yapıldığı eşi ve 4. derece karın - karın nakli

inade itiraz zorunlu

D) Hakkın Kullanılması (md 26/1)

→ Hakkını kullanan kişiye ceza verilmez
→ Hakk; hukuk tarafından korunan menfaat olarak, yapılabilmektedir.

→ Hakkın kullanılması da şartları hukuka uygun kabul edilir:

- Hukuk düzenince kabul edilen bir hakkın bulunması
- Hakkın sınırlar aşılardan kullanılması
- Hakkın dışardan dışarıya kullanılması mümkün olmalıdır
- Hakkın kullanılması ile oluşan mülki arasında nedensellik bağı bulunmalıdır

→ Hakkın içeriği kapsamında hukuka uygunluk sebeplerine örnek olarak:

→ Düşünce Özgürlüğü

- Haber alma ve öğrenme özgürlüğü
- Karar özgürlüğü
- Düşüncenin açıklanması özgürlüğü

→ İhtar ve Şikayet Hakkı

→ Savunma Dokunulmazlığı

→ Basının Haber Verme Hakkı

→ Tıbbi Müdahaleler

→ Organ ve Doku ~~Alınması~~

→ Tedip Hakkı

→ Spor Hareketleri

Basının haber verme hakkı
→ Olay gerçek ise da
→ Kuvvete katılmak
→ Haber güncel olmalıdır
→ Haberin yayınında
kamu yararı olmalıdır.
→ Her düşünce

E) İlgilinin Rızası (md. 26/2)

→ Kişinin üzerinde mutlak ~~hakk~~ surette tasarruf edebileceği hakkına ilişkin açıkladığı rızası çerçevesinde yapılan fiillerden kimse sorumlu olmaz.

→ Şartları:

- Kişinin mutlak surette tasarruf edebileceği hakkının bulunması
- Rızaya Ehliyet (Bilinir fiil için ehliyetli ise rızası ortaktır) → öğrenme ehliyeti içinde şarttır
- Rızanın açıklanması

→ Acık, zımni obblige; usulüyle rıza kabul obbligin

HUKUKA HUYUNLUK SİZELERİNDE SINIRIN KAST OLMASININ AYRIMASI

→ md 27/11

→ Ceza sorumluluğunu kaldıran hallerde sınırın kast olmasının aranması halinde; fiil takdirde 'tendipinde cezalandırılıyorsa, takdirli suçun cezasının altında birinden, üstte birine kadari indirilerek cezaya hükmedilir.

→ md 27/12

→ Mevzu kapsamında sınır motor görülebilecek kurtu, neye olan veya tıfıf nedeni ile ağılmışsa faile ceza verilmez.

KUSURULUK VE KUSURULUĞU İTİRAFEN HALLER

→ Kusurluk; işlediği fiille ilgili olarak kâiddeki iradenin oluşum şartlarının tespiti ve tespitten yola çıkarak gerçekleştirildi eylem dolayısıyla failin şahsen cezalandırılması gerekir gerekmediği, diğer ifade ile kinorabilirliği hususundaki değer yargısını ifade etmektedir

→ Kişinin cezalandırılabilmesi için kusurlu olması gerekir.

- Tipiklik, maddi-manevi unsur ve hukuka aykırılığın yanında kusur cezalandırılabilirliğinin dayanağını oluşturur, sınırlarını belirler
- Failin kusuru gerçekleştirdiği haksızlığın tüm unsurlarını kapsamalı, haksızlık ve kusur bir arada ele alınmalıdır
- Verilen ceza failin kusuru ile orantılı olmalıdır.

Kusurun anlamı ve hukuki niteliği hakkındaki teoriler

- Psikolojik kusur kavramı = Kusurun kast ve tokir olarak ayırıldığını söyler
- Normatif " " = Kusur failin haksızlık teşkil eden fiil hakkındaki değer yargısıdır.
- Fonksiyonel kusur kavramı = Ceza'nın önleme amacı çerçevesinde kusur kavramını anlamaktadır.

Kontratimizce kusur; ceza hukuku bakımından failin kinorabilirliği hakkında değer yargısıdır; kusur olmadan işlenen suçlar da suç vasfını devam ettirir.

Suçun Unsurlarının oluşması = Suç + Kusurluluk = Ceza

→ "Kusur Yeteneği" ne sahip olmayan kimsenin istediği fiilden sorumlu tutulması söz konusu olmaz.

→ Kusur yeteneği "bir fiilin bir kimseye yüklenmesi için failde bulunması gereken niteliklerin üstünü" ya da "hak ile haksızlığı ayırabilme ve buna göre davranabilme yeteneği" olarak belirtilebilir.

→ Kusurluluğun iki unsuru vardır

- Algılama (anlama) yeteneği
- İrade (isteme) yeteneği

→ Algılama yeteneği bir kimsenin yaptığı hareketin toplum ve hukuk düzeni içindeki yerini bilmesidir.

→ İrade yeteneği kişinin fiili istediği sırada hareketlerini serbest olarak yönlendirebilme kudretine sahip olmasıdır.

→ Kusur fiilin istediği anda mevcut olmalıdır, sonradan kaybedilen kusur yeteneği cezalandırılabilirliği etmez.

→ "Actiones Liberae In Causa" sebebiyle serbest hareket durumunda fail kendi iradesi ile kusur yeteneğini yitirir ve suç işler bu durumda cezalandırılabilirlik istisnai olarak devam eder.

KUSUR YETENEĞİNİN HUKUKİ ESASI

→ Kusur yeteneği; psikik olarak sağlıklı, yetişkin bir kimsenin, belirli bir zamanda belirli toplumda geçerli olan kurallara ve değerlere eylemin haksızlık unsuru taşıdığını anlayabilmesi ve buna uygun hareket edebilme serbestisine sahip olmasıdır.

→ Kusur olarak irade ve algılama yeteneğinde oluşan kusur yeteneği her yerde mevcuttur ancak istisnaları vardır.

KUSURLULUĞU İTKİLEYEN HALLER

→ Kusurluluğu etkileyen hallerin varlığı halinde kişi suu teşkil eden eylemden ya hiç sorumlu olmaz ya da sorumluluğu azalır.

- 1) Hukuka aykırı, Başlayıcı Etkinin İfası (md 24/4) → ^{kusurluluğu kaldıran hal} cema sorumluluğunu kaldıran hallerden biri
- 2) Zorunluluk Hali (md 25/2) (kusurluluğu kaldıran hal)

Tehlikeye ilişkin şartlar

- Ağır bir tehlikenin varlığı
- Tehlikenin muhakkak olması
- Tehlikenin kişinin kendisine ya da başkasının hakkına yönelmiş olması
- Tehlikeye bilerek sebebiyet verilmemesi

Korunmaya ilişkin şartlar

- Tehlikeden başka türlü korunma imkanı bulunmaması
- Korunma ile tehlike arasında orantı olması
- Tehlikeye gözetilme mükellefiyetinin olmaması

- 3) Hukuka Uygunluk Sebeplerinde Sınırın Aşılması (md 27/1)

(kusurluluğu kaldıran ya da azaltan hal)

- 4) Mevzu Savunmada Sınırın "Koruma, korku, telaş" ile Aşılması (md 27/2)

(kusurluluğu kaldıran hal)

- 5) Cebir-Korkutma-Tehdit ile İradenin İtkilenmesi (md 28)

(kusurluluğu kaldıran hal)

↳ Tehdidin şartları

- İhtilal edilen hak ile korunmak istenen hak arasında eşitlik olması
- Tehdidin meydana gelmesine bilerek sebep olunması
- Zararın varlığının muhakkak olması
- Tehlikeden kurtulma dangâsinin olmaması

6) Haksız Tahrik (md 29)

- Herkes açısından ve tüm suçlar bakımından uygulanabilir
- **Subjektif teoriye göre** haksız tahrik durumunda bireyin heyecanı ortanmakta ve irade kontrolü ortalmaktadır bu nedenle cezai sorumluluğu ortan
- **Objektif teoriye göre** iki suçlu vardır mağdurun kusuru failin kusurundan indirilir yani suçlar tabos edilir
- Biz **Subjektif teoriyi** kabul ediyoruz
- Bazı suçlarda (halket gibi) haksız tahrik özel olarak düzenlenmiştir bu durumda özel haksız tahrik vardır ve sadece düzenlendiği suçta uygulanır; bu durumda genel haksız tahrik uygulanmaz

→ **Basit-Agir Tahrik**

→ Etkiden mahkeme böyle bir uygulamaya normu isteminden yapardı; uygulamada halen benzeri var.

→ **Haksız Tahrik - Tasarlama** " bir arada bulunur mu?

- Tasarlama kastın en ağır halidir ve bu sorunun cevabı teorilere göre verilir. Plando + var sorumluluk → yok
- Konutimizde fail hiddet ve piddetli eylemin altında olsa dahi plan dahilinde suç işleyebilir. Tasarlama ve haksız tahrik bir arada bulunur.

→ Haksız Tahrik ile Kan Fütme - Terör Sairi bir arada bulunmaz çünkü bu durumda bireysel tepkiden ziyade, görev bilinci ile hareket ve öc alma söz konusudur. Bu hususlar objektivistik hususlardır ve hafifletici bir neden ile yada kusuru etkileyen bir hal ile bir arada bulunamaz.

→ **Taksir** ile haksız tahrik bir arada bulunabilir.

→ Haksız tahrik meşru müdafaya dahildir; meşru müdafaya varsa bu u tahir kovulamaz.

→ Haksız tahrik indirimi yapıldıktan sonra aynı failin tabdici hafifletici sebep indirimi yapılamaz.

Haksız Tahribin Şartları

- Tahribi teşkil eden bir fiil olmalıdır
- Bu fiil haksız olmalıdır (ille haksız durumu tespit edilemese suçta soruşturma yapılır)
- Haksız fiil sonucu failde hiddet veya şiddetli elem ortaya çıkmış olmalıdır (haksız fiil ve eylem arası nedensellik ilişki)
- Suç hiddet veya şiddetli elemnin etkisi altında işlenmelidir
→ eğer isteyen suç haksız tahribten çok şekilde girerse sanki haksız tahribten faydalanamaz

7) Kusurluluğu etkileyen sebeplerde yanılma (TCK md 3013)

(kusurluluğu azaltan ya da kaldıran hal)

8) Haksızlık Yanılması (md 3014) (kusurluluğu kaldıran hal)

9) Yaş Küçüklüğü (md 31)

→ kusurluluğu azaltan ya da kaldıran haldir

→ 0-12 12-15 15-18 arası tanıtlara gidilince küçükler özel infaz ve güvenlik tedbiri rejimleri uygulanır. (özel mahkemeye dava)

→ 0-12 yaş arası kusurluluk yoktur

→ 12-15 " " " hakimce belirlenir oraföre ceza verilir

→ 15-18 " " " vardır ceza indirilir

10) Akıl Hastalığı (md 32)

→ Akıl hastalığı durumunda kusurluluk ya kalkar ya da azalır

→ " " konusunda 3 şekilde ele alınabilir

• Biyolojik sistem → hastalıklar konusunda tek tek sayılır

• Psikolojik " → önemi olan olayında failin suçu ve hareket serbestisinin durumudur

• Koruma sisteminde → failde hem psikolojik-patolojik-Biyolojik bir durumun varlığı aranmakta hem de irade serbestisi durumu araştırılmaktadır

→ Akıl hastası dantar hakkında güvenlik tedbiri uygulanır

→ Suçtan sonra sonra akıl hastalığı oluşmuşsa iyileşene kadar dava durur iyileşmeyeceği anlaşırsa dava devam eder

11) Sapır-Dilsizlik (md 33)

→ Kusurluluğu 0-15 yaş arasında kaldırır, 15-18 yaş arasında

hakim tespitine bakılır 18-21 yaşta vardır ceza indirilir

12) Geçici Nedenler (md 34) (kusurluluğu kaldıran hal)

- Alkol v.s. zeyher inibe dışı dırmmalıdır; toksin dahi olsa kuvur bulunur.
- Sadece sathas olmayı istedi diyerek toksin olur ve tabiiye göreik özel şekil olur diyen görüşler de vardır.

Alkol hastalığının kusuru bildirme şartları

- Kırıda Alkol hastalığı olduğu
- Hastalık sure ilerlerken var olduğu
- Bu hastalık hukuki sonuçları algılamaya yeteceğini etkilemeli
- Alkol hastalığı + elemlenme irade kusuru arasında ilişki olması

CEZA HUKUKUNDA HATA

→ Bilmemek ya da yanlış bilmek şeklinde ortaya çıkan hata, kişinin tasavvuru, zihninden geçirdikleri ile gerçeğin birbirine zıtlaması anlamına gelir.

→ Kişinin bilgisizliği yahut yanlış bilgisinin, ilgili bulunduğu konuya göre hata kasta yahut kusurluluğa etki edebilir;

→ Hata

• Kasti etkileyen hata

• Kusurluluğu " " "

olarak konumuzda iki şekilde çıkar

A) Kasti Kaldıran Hata

→ TCK md 3011 ⇒ fiilin icrası sırasında suçun kanuni tanımındaki maddi unsurları bilmeyen bir kimse; kasten hareket etmiş olmaz. Bu hata dolayısıyla taksirli sorumluluk hali değildir.

→ TCK md 3012 ⇒ bir suçun --- nitelikli hallerinin gerçekleştiği hususunda hataya düşen kişi bu hatasından yararlanır.

→ **Dapma**; kistide yapılmadan farklıdır.

→ TCK 3013 ⇒ Husula uygunluk sebebinde hataya düşülmesi kasti kaldırır.

↳ Husula uygunluk sebebinin hukuki

B) Kusurluluğu Etkileyen Hata

→ Ceza sorumluluğunu kaldıran ya da azaltan nedenler konusunda fail kaçınılmaz bir hataya düşerse kişi bu hatasından yararlanır

C) Haksızlık Yanılgısı

→ İşlediği fiilin haksızlık oluşturdğu konusunda kaçınılmaz bir hataya düşen kişi cezalandırılmaz

→ @mepin kaptı kurtuluş diye tarini eise aivi uakan köylü hatasından yararlanır.

2) UNSURLARIN DIŞINDA KALAN DİĞER DURUMLAR

1) Fahsi Cezasızlık Sebepleri

→ Suun icrası sırasında mevcut bulunan belirli kişisel özellik, durum ya da ilişkilerin varlığı dolayısıyla; haksızlık ve suç olan fiilden dolayı failin ya cezalandırılmaması ya da cezada indirim yapılması ~~istenebilir~~ sonucu doğuran sebeplerdir. Fail tarafından bilinmesine gerek yoktur.

→ @m: Suu eşyasını satan; bu eşyayı su ile elde etmişse eşyayı satmaktan cezalandırılmaz. (TCK 165)

→ @m: TCK 27311 —

→ MV fahsi cezazsızlık halleri

2) Cezayı Kaldıran veya Azaltan Fahsi Sebepler Olarak Etkin Piymanlık Halleri md 168

→ Suun icarında düzenlenmediği yani her suun için yeterli değildir.

→ Suun oluşturma kavuşturmadan önce etkin piymanlık gösterilirse ceza indirilir - verilmaz

→ Kavuşturmadan sonra yarı sonunda indirilmez; kusur giderilmeyeceği takdirde ayrıca mağdurun rızası etkin piymanlık için yeterli değildir.

3) Objektif Cezalandırılabilirlik Şartları

→ Suç olur ancak ceza vermek için o madde de başka kriterler aranır bu durumda.

4) Ceza Muhakemesi Şartları

a) Şikayet

→ Suçtan zaman geçmenin kavutuma ve soruşturma yapılmasını istemesidir.

→ Şikayet olmazsa savcılık suçu soruşturamaz

→ " " durumunda failin gösterilmesine gerek yoktur

→ 6 ay hak düşürücü süre vardır.

→ "Şikayetin Bölünmezliği" prensibi vardır.

→ "Şikayetten feragat" eden tekrar şikayet hakkını kullanamaz tek taraflı irade beyanıdır

→ Şikayetten vazgeçen konu geri alınmaz

b) Talep

→ Şikayet gibi kamu davasının re'sen açılmayacağı bir durumdur. Devletin resmi makamlar aracılığı ile yapılması şikayettir

→ Şikayette dava açmaya mecbur olmayan davacı bu durumda mecburdur

→ Talep süreye bağlanmaz

→ " " geri alınmaz (vazgeçilmez)

3) İzin

→ Savcının yetkili devlet noktasından izin istemesi üzerine verilen geri olması mümkün değildir müstakem şarttır, devlet yapılandırılır

→ İzin verilirken kamu menfaati gözetilerek engel kaldırılır.